

Onderzoek meer opties voor effectievere stikstof-reductiezones Gelderland

Onderzoek meer onderscheidende opties om het doel van 60-70% stikstofvermindering in zones rond de Veluwe, Landgoederen Brummen, Willinks Weust en Bekendelle te bereiken. Kijk bijvoorbeeld naar bredere zones dan nu zijn onderzocht, strengere normen of een verbod op het uitrijden van dierlijke mest. Dat adviseert de Commissie voor de milieueffectrapportage aan de provincie Gelderland. Bovendien constateert de Commissie dat de ecologische meerwaarde van de beoogde 500 meter-zones rond deze gebieden nu nog niet goed wordt aangetoond.

De provincie Gelderland wil dat minder stikstof neerslaat op beschermde natuurgebieden die onder druk staan. Dat wil zij onder andere doen door invoering van 'stikstofreductiegebieden' in vier Natura 2000-gebieden en een zone daaromheen. Bedrijven in de zones moeten hun stikstofuitstoot verminderen. De ambitie van de provincie is om in de zones in 2035 60-70% minder uitstoot te hebben ten opzichte van 2018. Dit wil zij bereiken door onder andere invoering van emissienormen voor stookinstallaties, normen over gasverbruik, verplichte maatregelen in stallen en een verbod op het gebruik van kunstmest. Deze normen moeten landen in de omgevingsverordening van de provincie. De provincie vroeg om advies over het milieueffectrapport bij het plan.

De Commissie voor de milieueffectrapportage spreekt waardering uit voor het initiatief van de provincie Gelderland. Het is voor het eerst dat een milieueffectrapport is opgesteld voor stikstofreductiegebieden in een omgevingsverordening. In Nederland wordt veel van deze maatregel verwacht. In het regeerakkoord staat bijvoorbeeld: 'Rondom Natura 2000-gebieden komt een zonering die voldoende is om de doelen voor het betreffende natuurgebied te halen.' Een milieueffectrapport helpt het bevoegd gezag bij het vormgeven van de stikstofreductiegebieden door de belangrijkste milieueffecten van de voorgenomen maatregelen in beeld te brengen, met inbegrip van de mate waarin de doelen daarmee worden bereikt.

Dit milieueffectrapport slaagt daar niet in, concludeert de Commissie. Het rapport laat onvoldoende zien in welke mate de beoogde maatregelen bijdragen aan het vereiste natuurherstel. Onduidelijk blijft ook welk aandeel de maatregelen hebben binnen het totale natuurbeleid van de provincie, en hoeveel minder stikstof zal neerslaan op de natuur.

Het milieueffectrapport beschrijft nu vooral óf de uitstoot bij bedrijven vermindert. Het maakt niet duidelijk in hoeverre deze vermindering bijdraagt aan natuurherstel en aan het voorkomen van verdere verslechtering van de natuurgebieden. Juist om daar beter zicht op te krijgen is een breder alternatievenonderzoek nodig. Dat is een wettelijk verplicht onderdeel van een milieueffectrapport en heeft hier duidelijke meerwaarde voor de besluitvorming, zeker omdat de ambitie om met de onderzochte maatregelen de stikstofuitstoot met 60–70% te verminderen niet wordt bereikt.

Deze essentiële informatie ontbreekt en raakt de gehele opzet en systematiek van het milieueffectrapport. Daarom adviseert de Commissie het milieueffectrapport op deze punten te herzien. Dit maakt het rapport informatiever, juridisch robuuster en beter navolgbaar. Ook worden de keuzes in de omgevingsverordening daarmee duidelijker onderbouwd, zodat Provinciale Staten een geïnformeerd besluit kunnen nemen op basis van bekende milieueffecten en inzicht in de mate waarin de doelen worden gehaald.

De onafhankelijke Commissie mer is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van milieueffectrapporten. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag - in dit geval Provinciale Staten van de provincie Gelderland - besluit over het project. Zie ook www.commissiemer.nl.